
Bredt om helseledelse

ANMELDELSER

JEANETTE H. MAGNUS

Dr.med. og spesialrådgiver, Det medisinske fakultet
Universitet i Oslo

Henrik W. Bendix, Annemette Digmann, Per Jørgensen et al.

Ledelse i sundhedsvæsenet

På hospitaler, i kommuner og i praksis. 452 s, tab, ill. København: Gyldendal Public, 2017. Pris DKK 400

ISBN 978-87-02-23159-5

Svært få bøker dekker hele spekteret innen helseledelse, fra sykehus til kommunehelsetjenesten og privatpraksis. Dette er grunnen til at jeg anmelder denne boken. Forfatterne presenterer bredden, dybden og den utsatte toppen av ledelsesutfordringer. Som i en dialog ledes du gjennom ulike begrep, modeller og perspektiv. Dette er ikke en klassisk lærebok, men du kan velge ut kapitler som fanger din interesse. Forfatterens stemme er tydelig. Fremstillingene belyses med relevante henvisninger. Konklusjonene er sjelden bombastiske, mer som et innlegg i en pågående dialog.

Ledelse er vanskelig og meningene mange. Et interessant perspektiv er spenningen mellom faglig ledelse og generell ledelse (side 66). Hva forventes i lederrollen? Skal man ha lojalitet til profesjon, fag og kolleger eller til organisasjonen? Skal man handle etter faglig skjønn og standard eller i relasjon til organisasjonens mål? Står man ansvarlig overfor faget eller egen leder? Er autoritet og status avhengig av faglig kompetanse eller stilling?

Profesjonskulturene som møtes i helsearenaen er ulike og krever sitt. Et paradoks er at man ikke har noe felles organisasjons- eller ledelsesspråk. Det er lite om generell ledelse i grunnutdanningene. Trenger vi hybrid ledelse? (side 130).

Samhandling på tvers av profesjoner og mellom ulike nivåer i det offentlige er påkrevet. Et spørsmål forfatterne stiller er: Bytter ledere stilling fra offentlig til sykehus og omvendt? Eller er de ikke kvalifisert i en annen del av helsesektoren?

Ledelse innen kommunehelsetjenesten og offentlig helsetjeneste er utfordrende. Allmennpraksis diskuteres som en del av et løst koblet system (side 322), hvor relasjoner styres av behov. Dette skaper autonome aktører som ikke alltid jobber for samme mål, noe som kan være en styrke siden de raskt kan tilpasse seg endringer og yte i forhold til pasientbehov.

Brukermedvirkning og pakkeforløpets muligheter og utfordringer diskuteres. På slutten kommer «New public management» og andre teorier i tiden samt kompleksiteten ved ledelse av endringsprosesser. Viktige og nyttige refleksjoner uten entydige eller bombastiske svar preger boken.

Å være ny leder er vanskelig. Overgangen fra å være en i flokken til å bli leder er krevende. Å gå fra å være fagekspert til å bli leder gir unike utfordringer. Boken tilbyr refleksjoner som kan være nyttige for mange. Dette er ikke bare en bok for legeledere, men for alle som jobber innen helsesektoren. Blårussen vil også ha nytte av boken.

Publisert: 8. januar 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.17.0885
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 10. februar 2026.